

Länsstyrelsen
Norrbotten

Yttrande

1 (4)

Datum
2024-01-15

Diarienummer
15277-2023

Bodens kommun
fysplan@boden.se

Fördjupad översiktsplan för Erikslund, Fagernäs och Norra Svartbyn, Bodens kommun

Beskrivning av ärendet

Bodens kommun har upprättat ett förslag till fördjupad översiktsplan. Den fördjupade översiktsplanen är utställd för granskning enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900). Länsstyrelsen yttrade sig den 22 juni 2023 över samrådsversionen av planförslaget.

Enligt 3 kap. 16 § plan- och bygglagen ska länsstyrelsen under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Detta granskningsyttrande utgör statens samordnade syn på förslaget och ska ingå som en del i den lagakraftvunna översiktsplanen.

Av yttrandet ska det framgå om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen har bedömt att de yttranden från statliga myndigheter som ligger till grund för samrådsyttrandet fortsatt gäller som måttstock för granskningsyttrandet. Länsstyrelsen kan inte se att det som framkommer i samrådsredogörelsen föranleder ett nytt remissförfarande till externa myndigheter, vilket inte heller krävs

enligt 3 kap. PBL. Synpunkter har däremot även denna gång hämtats in från sakområden internt på länsstyrelsen.

Sammanfattande synpunkter

Länsstyrelsen bedömer att förslaget till fördjupad översiktsplan uppfyller de krav som kan ställas och att det i de flesta fall finns tydliga ställningstaganden över planområdets utveckling. Av samrådsredogörelsen framgår att de flesta synpunkter som framförts i samrådsskedet har beaktats. Handlingarna och samrådsredogörelsen visar också på en bred medborgardialog.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden enligt 3 kap. 16 § PBL är tillgodosedda, se kommentarer nedan. Det finns fortfarande behov av förtydliganden gällande detaljer, men helhetsintrycket av planförslaget är dock mycket gott.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Riksintressen

Riksintressen redovisas i planhandlingen på särskild karta. Riksintressena beskrivs och kommunen har bedömt konsekvenser av planförslaget och hur riksintressen tillgodoses.

Kulturmiljö

Planförslaget är i stort sett tillfyllest när det gäller riksintresse kulturmiljö och kulturhistorisk bebyggelse, se dock övriga rådgivande synpunkter.

Totalförsvarets militära del

Eftersom Försvarmakten avstod från yttrande kvarstår rekommendationerna i Länsstyrelsens samrådsyttrande.

Övriga rådgivande synpunkter

Arkeologi: I tidigare samråd har Länsstyrelsen meddelat att det vid detaljplanering kan komma att krävas arkeologiska utredningar för att ta reda på om fornlämningar berörs, men detta framgår inte tydligt nog av granskningshandlingen.

I avsnitt 4.4 presenteras planförslagets riktlinjer, men inget nämns om arkeologiska utredningar. Det nämns att kulturhistoriska

inventeringar kommer genomföras, men Länsstyrelsen vill förtydliga att dessa ej är samma sak.

En *arkeologisk utredning* görs för att man med rättslig verkan ska kunna fastställa om fornlämningar berörs eller ej, och av denna anledning är det Länsstyrelsen som beslutar om och väljer vem som ska utföra sådana utredningar, samt vad utredningen ska innefatta. Arkeologiska utredningar regleras i 2 kap 11 § kulturmiljölagen.

En *kulturhistorisk inventering* görs generellt i samband med framtagande av MKB. Termen kulturarvsanalys används ofta för samma typ av uppdrag. Syftet med dessa åtgärder är att lyfta kulturmiljöns alla aspekter, exempelvis innefattar dessa åtgärder även riksintressen, byggnadsminnen och andra kulturlandskap.

I den fördjupade översiktsplanen behöver det framgå tydligt under riktlinjer och hänsyn att arkeologiska utredningar kan komma att krävas i samband med detaljplanering inför nybyggnation, och att samråd ska ske med Länsstyrelsen kring behovet av sådana.

Kulturmiljö: Bodens Kommunen tar även upp att det befintliga kulturmiljöunderlaget som Norrbottens museum har tagit fram för Erikslund, Fagernäs och Norra Svartbyn ska utgöra stöd för övriga kulturmiljöfrågor (utöver riksintresse kulturmiljö). Det kulturmiljöunderlaget fokuserar främst på bostadsområdena och fortsatt "förvaltning" av de befintliga miljöerna. Siktlinjer, bland i förhållande till delar av riksintresset är med, men man har inte specificerat värden och uttryck eller bedömt påverkan och eventuella skada.

Det saknas några tydligare skrivningar som bör finnas med under rubrik Målbild och i MKB. Kommunen tar upp att för att säkra riksintressets kulturmiljövärden och undvika skada så ska analyser tas fram. För att bevara bostadsområdenas allmänna kulturmiljövärden så ska redan befintliga kulturmiljöunderlag användas. Man behöver lägga till att avsikten är att säkerställa kulturmiljövärden i kommande detaljplaner med skydd- och varsamhetsbestämmelser.

Redan i detta skede, fördjupad översiktsplan, bör kommunen vara tydligare och utveckla något om generella förhållningssätt och hänsyn till kulturmiljövärden som kan identifieras i planområdet. I de kommande detaljplanerna kan man gå från generella förhållningssätt till bestämmelser som är anpassade till de specifika kulturmiljövärdena.

Klimat: Planhandlingen behöver revideras/kompletteras enligt följande: Avsnitt s. 44 – 47 om dagvatten och skyfallshantering är svårbegriplig utan förklarande text. Detta behöver kompletteras. Det behöver även i text klargöras vad som avses med ”Riskområde”, rent allmänt och specifikt på kartbild C på ovan nämnda sidor.

Rennäring: Som vi nämnt i tidigare samråd är anledningen till att Jokkmokks-byarna inte nyttjar nu aktuellt område barriärer i landskapet, utan att området ligger utanför dessa samebyars gränsbestämda område, se Sametingets kartunderlag. Jokkmokks-byarna har ingenting med denna FÖP att göra, förutom i den del att de angränsar till Gällivare skogssameby. Det är lämpligt att stryka denna mening då den bara skapar osäkerheter.

Det är viktigt att kommunen tar hänsyn till den berörda samebyns synpunkter (Gällivare) i det fortsatta arbetet med planen, med hänsyn till utfästelsen om dialog i granskningshandlingen.

De som medverkat i beslutet

Beslut om yttrandet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med planhandläggare Thomas Steinwall som föredragande.

I handläggningen av ärendet har även enheterna Samhällsplanering och kulturmiljö, Naturmiljö, Naturresurs och rennäring, Samhällsskydd, Miljöanalys samt Landsbygd deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.